

TAMPEREEN
YLIOPISTO

JOHTAMISKORKEAKOULU

**KÄYTETYN YDINPOLTTOAINEEN LOPPUSIJOITUS-
HANKKEEN PRINTTIMEDIAHUOMIO
SUOMESSA JA RUOTSISSA**

Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki, 6.10.2017

Kojo, M., Kari, M., Litmanen, T. & Vilhunen, T.

SUOMI vs RUOTSI?

TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Vertailla käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituslaitoksen luvitusta koskevaa kansallisen tason printtimediahuomiota Suomessa ja Ruotsissa

- Uutisjuttujen yleissävy (positiivinen, negatiivinen, neutraali, mix)
- Keskeiset teemat
- Yhteiskunnalliset toimijaryhmät “puhujina”

Tutkimusajanjakso 1.1.2008–31.12.2015 (pitkittäistutkimus)

- Ruotsi: SKB jätti hakemuksensa 3/2011 – luvitus vielä käynnissä
- Suomi: Posiva jätti hakemuksensa 12/2012 – rakentamislupa 11/2015

SANOMALEHDET JA HAKUSANAT

Dagens Nyheter (DN):

- kärnavfall
- slutförvar
- svensk kärnbränslehantering

Aamulehti (AL):

- ydinjät\$
- ydinjät\$ and loppusijoiu\$
- posiva\$

Svenska Dagbladet (SvD):

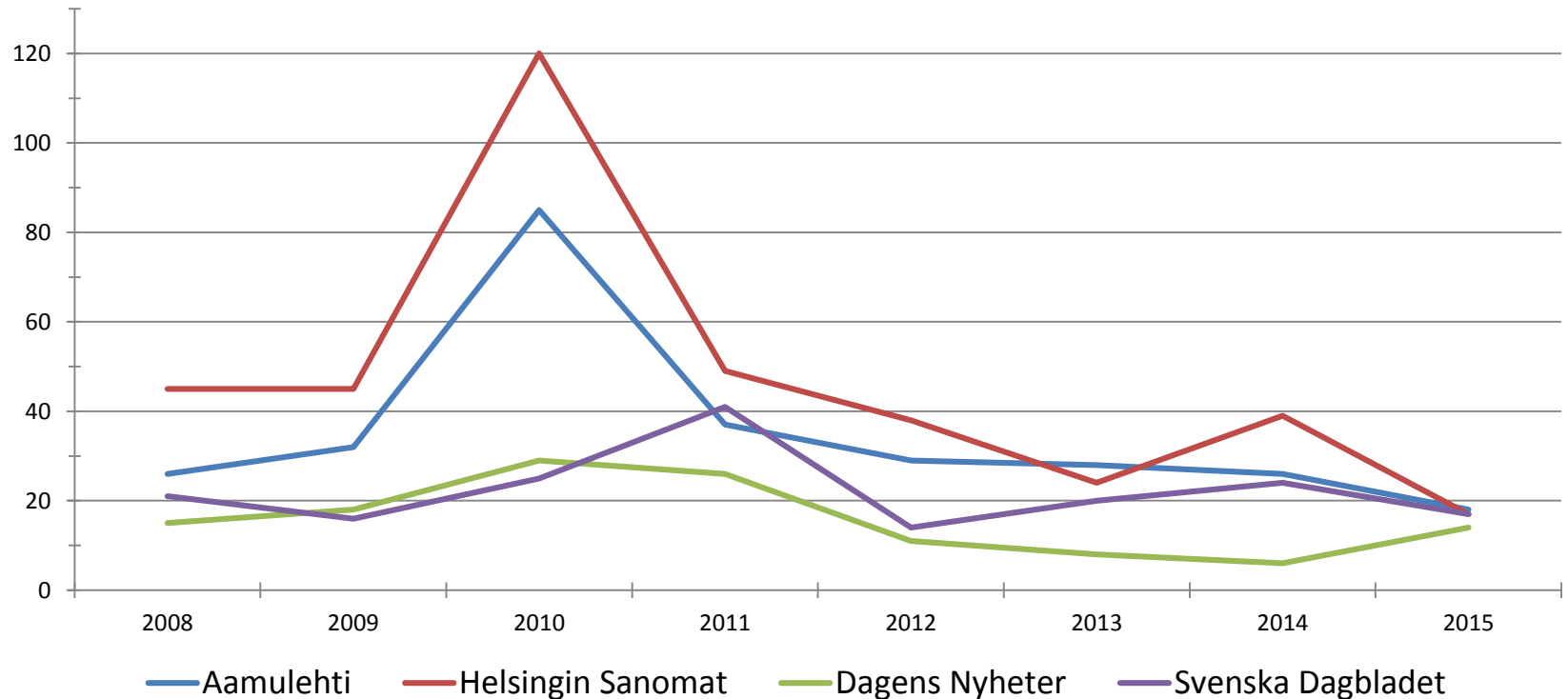
- kärnavfal*
- kärn* slutförvar*
- svensk kärnbränslehantering

Helsingin Sanomat (HS):

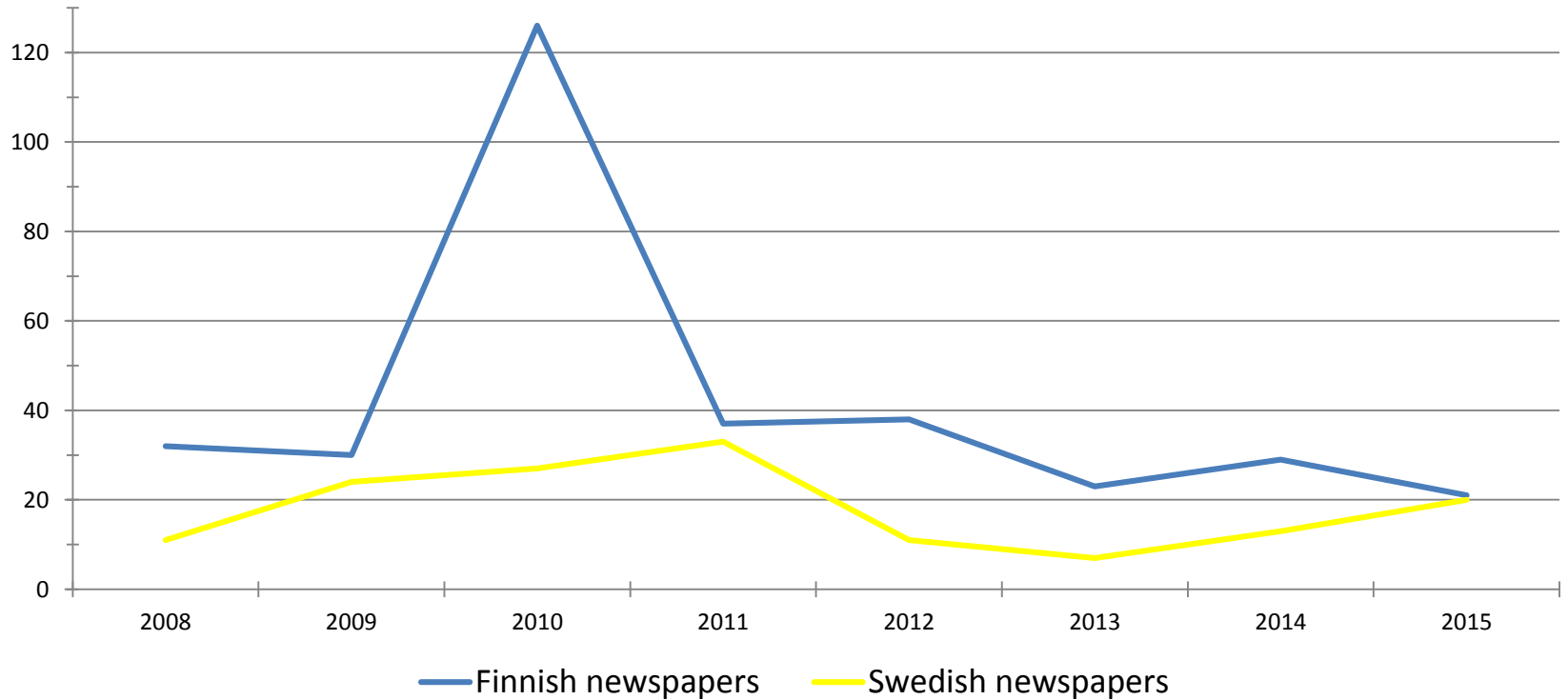
- ydinjät*
- ydinjät* AND loppusijoit*
- posiva*

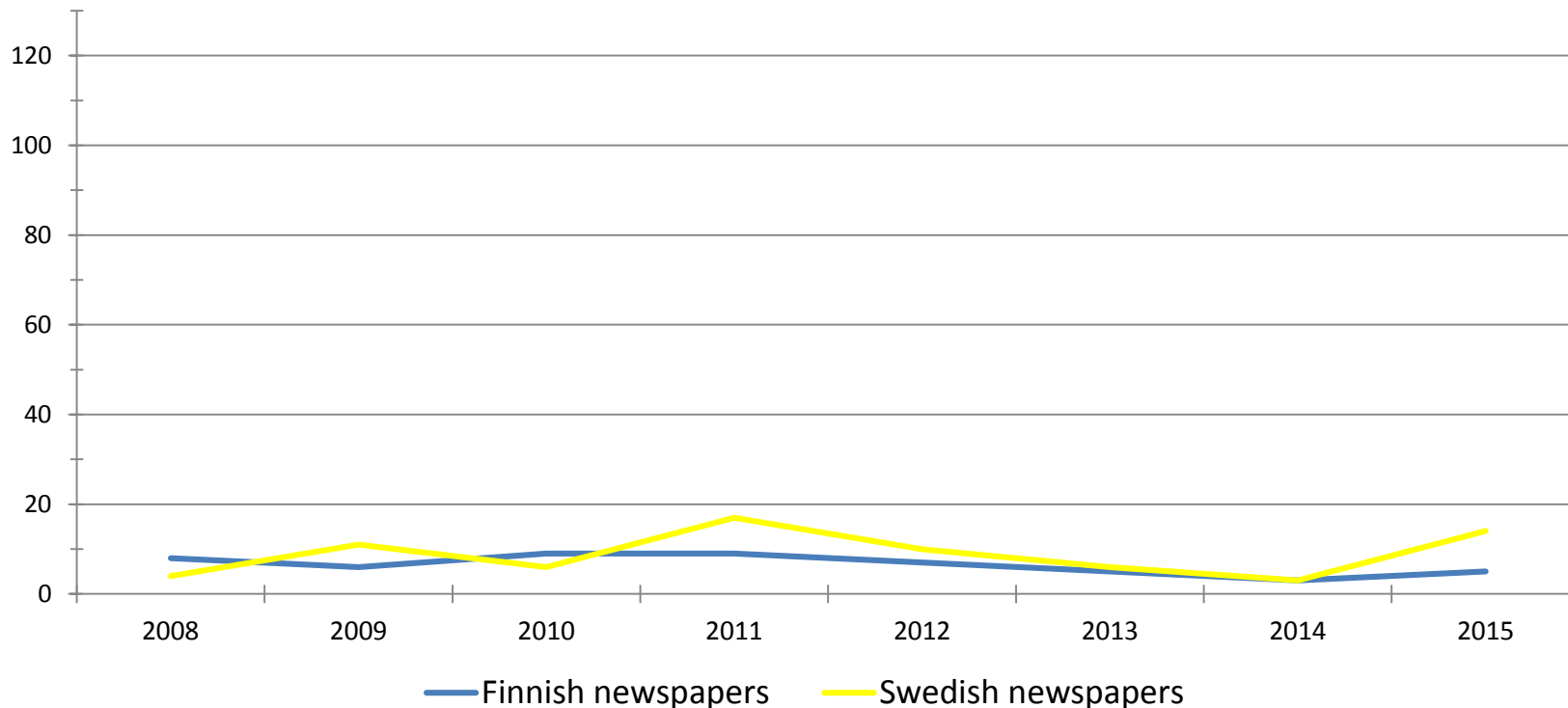
AINEISTON VUOSITTAINEN KOKONAISMÄÄRÄ SANOMALEHDITTÄIN (N=963)

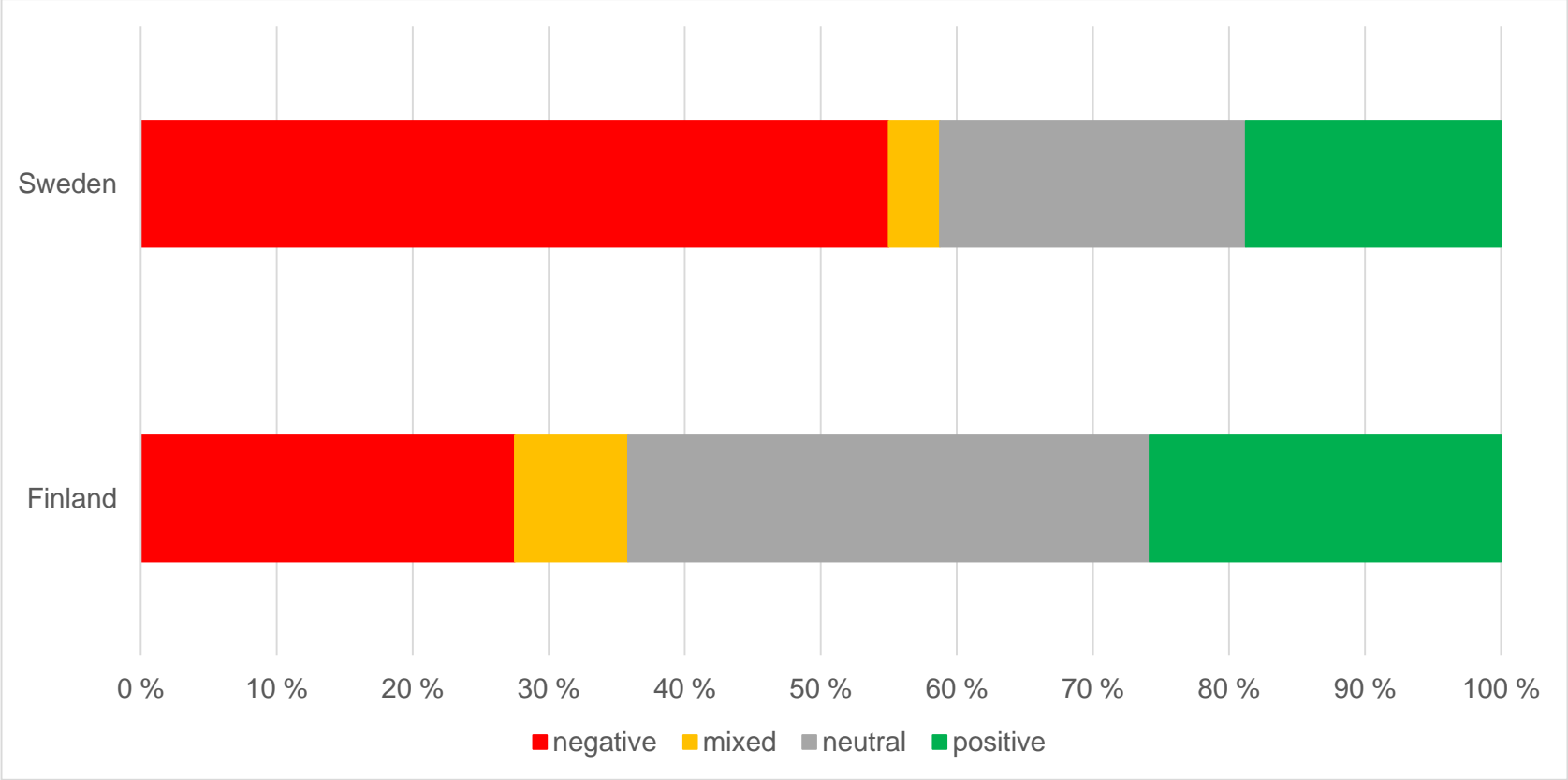
TUTKIMUKSEN KANNALTA RELEVANTTIEN JUTTujen VUOSITTAINEN MÄÄRÄ MAITTAIN (n=482)

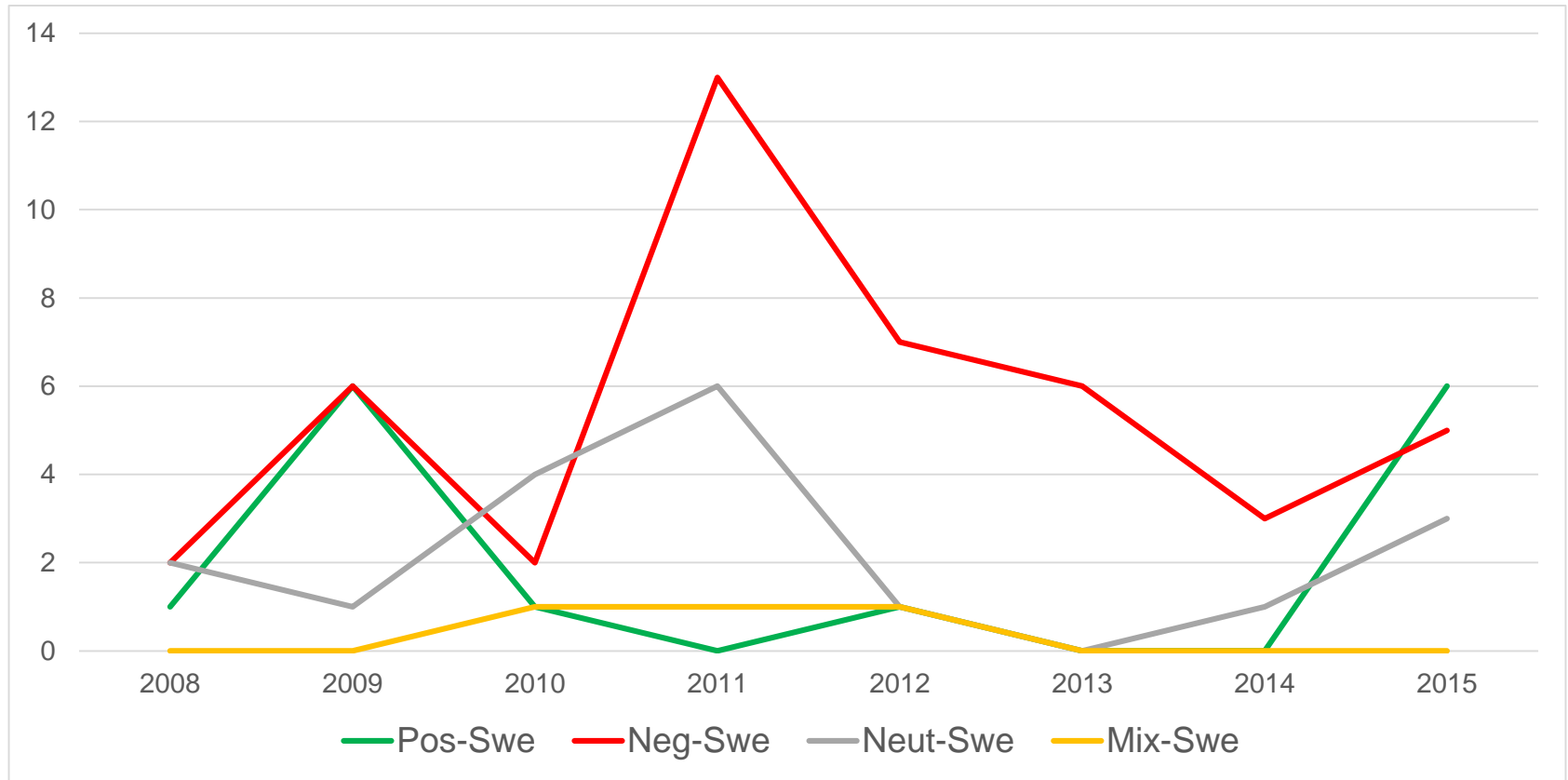
TUTKIMUKSEN KANNALTA RELEVANTTIEN JUTTujen VUOSITTAINEN MÄÄRÄ MAITTAIN, ERITYISESTI YDINVOIMAN LISÄRAKENTAMISEEN LIITTYVÄT JUTUT POISTETTUNA

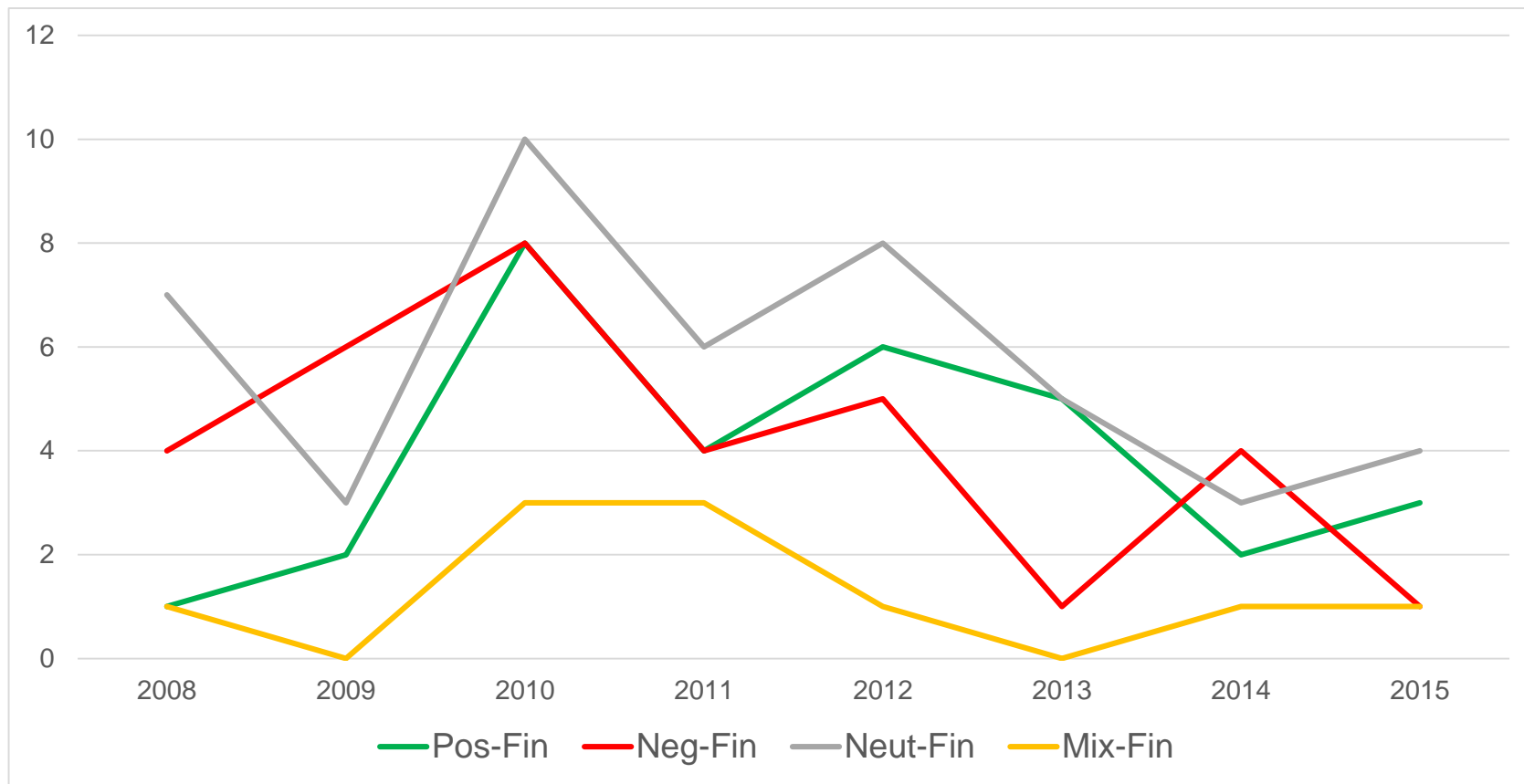
UUTISJUTTujen YLEISSÄVY SUOMESSA (N=120) JA RUOTSISSA (N=80) 2008–2015

UUTISJUTTUJEN (DN + SVD) YLEISSÄVY 2008–2015

UUTISJUTTUJEN (HS + AL) YLEISSÄVY 2008–2015

PRINTTIMEDIAHUOMION TEMAATTISET KATEGORIAT

1. The project and the application

- 1.1 Schedule, plans, collaboration, options, costs, transportation etc
- 1.2 Site selection, benefits, compensation, competition
- 1.3 Finland/Sweden as forerunner, exemplary countries

2. Risks and safety

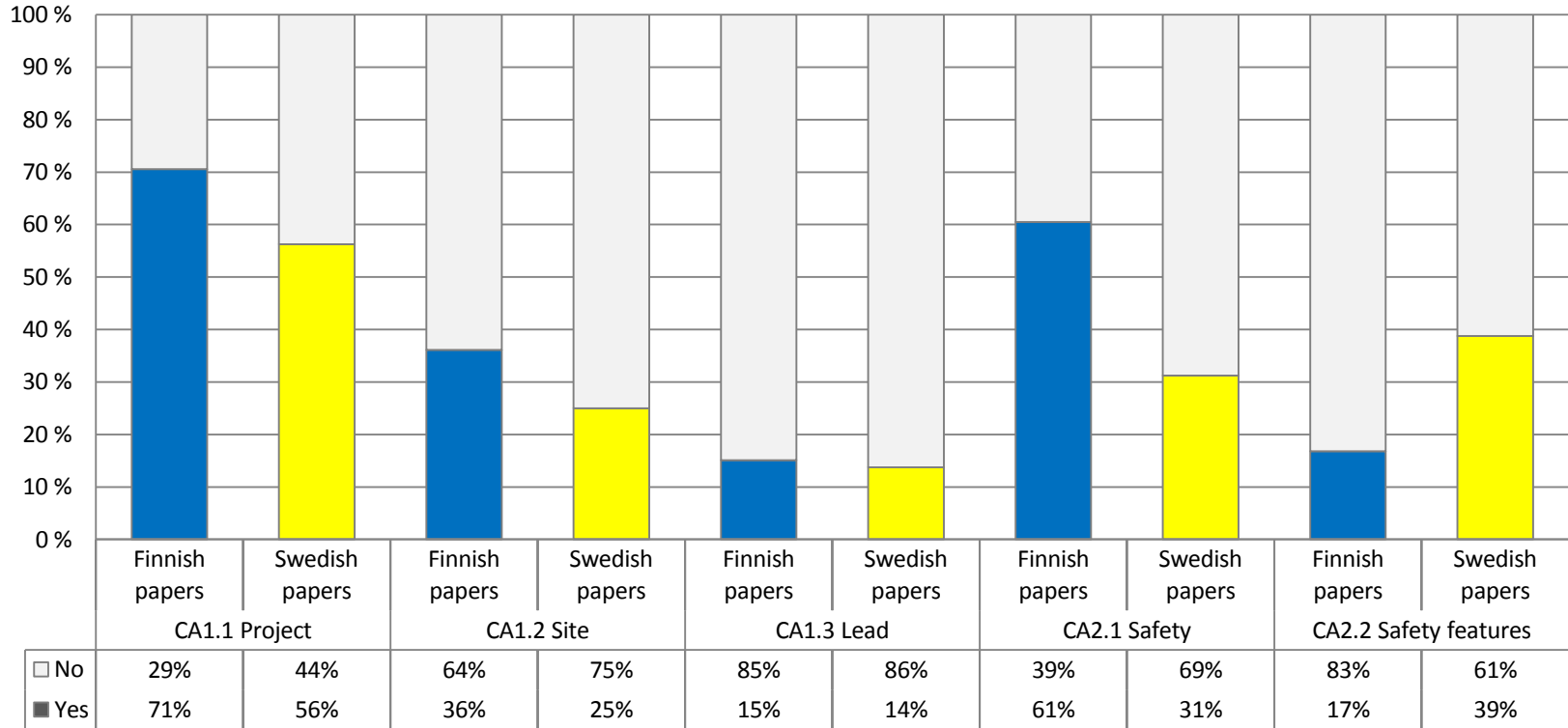
- 2.1 Risks, safety, concerns, open questions, difficulties in general
- 2.2 Detailed uncertainties regarding i.e. host rock, permafrost, canister, copper corrosion etc

3. Governance and decision-making

- 3.1 Decisions by the government, ministries, municipalities
- 3.2 Requirements by authorities
- 3.3 Export / import, national responsibility
- 3.4 Acceptance, confidence, resistance and support

TIETTYJEN TEEMOJEN ESIINTYMINEN (KYLLÄ/EI) UUTIS- JUTUISSA (%) MAITTAIN 2008–2015 (N=120 FIN / N=80 SWE)

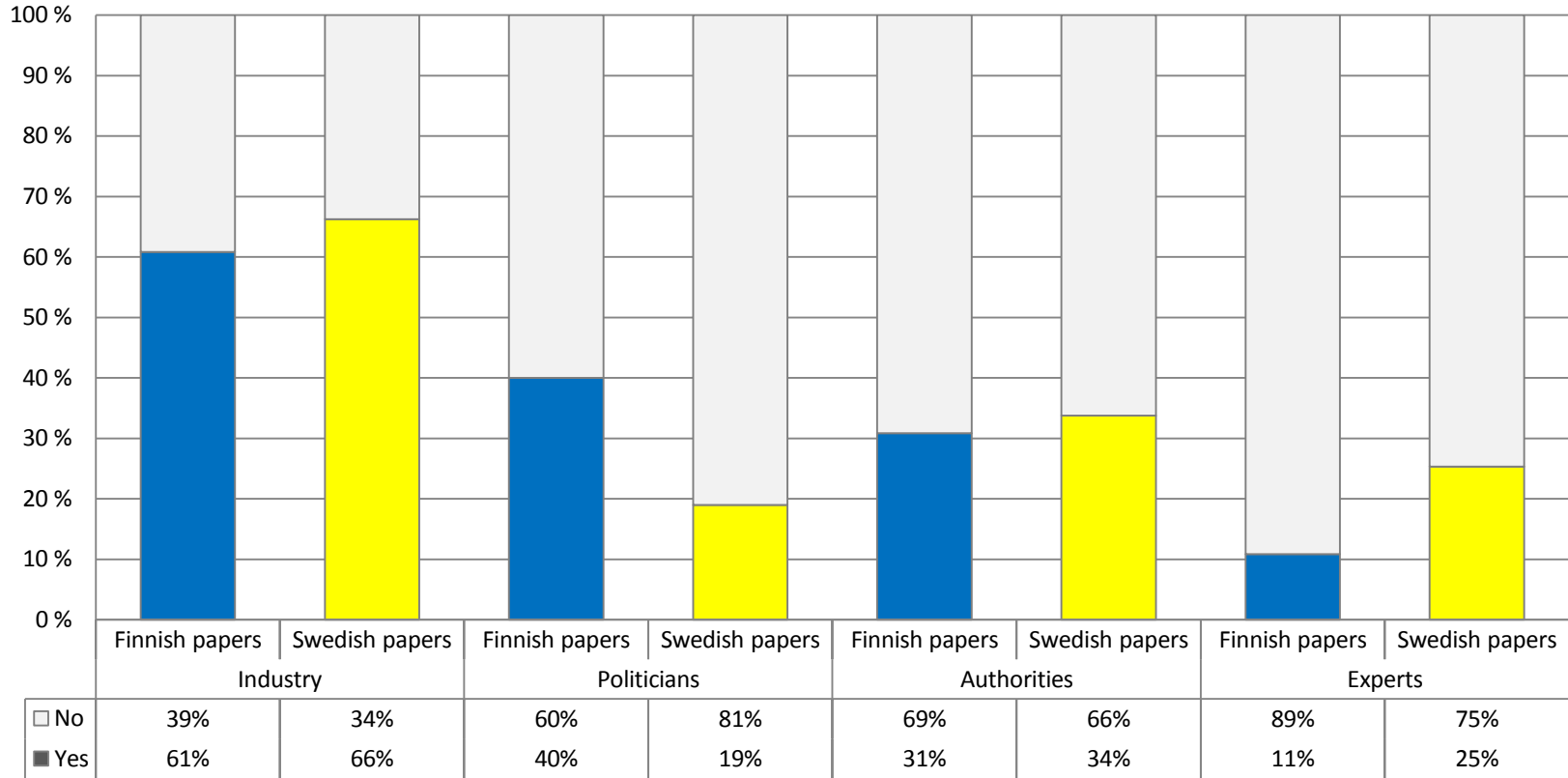

ERI TOIMIJARYHMÄT PRINTTIMEDIASSA

- Teollisuus (Posiva, SKB, voimayhtiöt jne)
- Poliitikot (kansanedustajat, MEPit, ministerit jne)
- Viranomaiset (STUK, SSM jne)
- Asiantuntijat (KTH, VTT, NEA, Kärnavfallsrådet, yliopistot, professorit jne)
- NGOt (Greenpeace, MKG, ympäristöjärjestöt yleensä)
- Alueelliset ja paikalliset edustajat (kunnanjohtajat, valtuutetut jne)
- Yleisö (yksittäiset kansalaiset, “suuri yleisö”)
- Muut (kuten Michael Madsen)

TIETTYJEN TOIMIJARYHMIEN ESIINTYMINEN “PUHUJINA” (KYLLÄ/EI) TUTKIMUKSEN KANNALTA RELEVANTEISSA UUTIS- JUTUISSA (%) MAITTAIN 2008–2015 (N=120 FIN / N=80 SWE)

YHTEENVETO

- Suomessa lisäydinvoimakeskustelu synnytti paljon huomiota ydinjättekysymykselle.
- Kiista kansallisesta yhteisestä loppusijoituksesta sai myös paljon huomiota ja jätti kenties keskustelun loppusijoituskonseptista jossain määrin varjoonsa.
- Uutisjuttujen yleissävy oli Suomessa myönteisempi loppusijoitusta kohtaan kuin Ruotsissa.
- Ruotsissa uutisjuttujen teemana oli useammin turvallisuuden ja riskien yksityiskohtaisempi tarkastelu, kun taas Suomessa turvallisuudesta ja riskeistä uutisointiin yleisemmällä tasolla.
- Suomessa teollisuus, poliitikot ja viranomaiset olivat useimmiten äänessä uutisjutuissa. Ruotsissa eri toimijaryhmät pääsivät useammin ääneen: teollisuus, viranomaiset, asiantuntijat, NGOt ja poliitikot.
 - Kuinka kannustavia esim. tutkimusohjelmat ovat tutkijoiden rohkaisemisessa julkiseen keskusteluun?
- Kaikkienensa mediahuomio oli verraten vaimeaa ottaen huomioon maiden edelläkävijyyden käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksessa.

KIITOS

*Meillä opit ymmärtämään maailmaa,
jotta voit muuttaa sitä.*

